

Звіт

Комплексно-цільової програми національно-патріотичного виховання в системі навчально-виховної роботи

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.03.2023 р. №269-р «Про затвердження плану заходів з відзначення подвигів ветеранів війни, проявлених під час захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості України на період 2023-2026 рр.» підготовлено Комплексно-цільову програму національно-патріотичного виховання в системі навчально-виховної роботи, схвалено Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол від 27 вересня 2023 р.) та введено в дію наказом ректора університету (об'єм – 115 сторінок).

Заходи з реалізації Комплексно-цільової програми національно-патріотичного виховання структурними підрозділами університету у системі навчально-виховної роботи

(вересень 2023 р. – грудень 2024 р.)

- 1. Військово-патріотичне виховання - 123**
- 2. Громадянсько-патріотичне виховання – 690**
- 3. Духовно-моральне виховання – 72**
- 4. Екологічне виховання, формування навичок здорового способу життя – 18**

№ з/п	Структурний підрозділ	Кількість проведених заходів
1.	Економічний факультет	55
2.	Навчально-науковий юридичний інститут	82
3.	Навчально-науковий інститут мистецтв	72
4.	Педагогічний факультет	60
5.	Спортивний клуб «Наука»	55
6.	Факультет іноземних мов	49
7.	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	70
8.	Науково-дослідна та освітньо-просвітницька робота	21
9.	Наукова бібліотека	13

10.	Факультет математики та інформатики	70
11.	Факультет природничих наук	82
12.	Факультет психології	46
13.	Факультет туризму	53
14.	Факультет фізичного виховання і спорту	39
15.	Факультет філології	51
16.	Фізико-технічний факультет	36
17.	Центр студентського розвитку	24

Заходи з реалізації Комплексно-цільової програми національно-патріотичного виховання навчально-виробничою лабораторією виховної та психолого-педагогічної роботи у системі навчально-виховної роботи університету

1. Інформаційно-просвітницькі акції зі студентами 1-3-х курсів – 92 заходи (цільова аудиторія становила – 3 658 студентів);
2. Навчально-методичні семінари з кураторами, магістрами, аспірантами – 24;
3. Методичні, інформаційно-консультативні розробки на допомогу партнерам освітнього процесу – 12

Інформаційно-просвітницькі акції зі студентами 1-3-х курсів

Тема 1. Адаптація студентів-першокурсників до сучасного ЗВО в умовах воєнного стану

Цілі та завдання:

- посилення мотиваційного фактора отримання здобувачами освіти фахової підготовки в умовах воєнного стану;
- забезпечення базової інформованості першокурсників про ЗВО, обраний інститут/факультет та фах як стартова основа для формування почуття гордості та гідності у контексті приналежності до процесу продовження кращих традицій alma mater;
- актуалізація адаптивного потенціалу у векторі національно-патріотичного виховання студента;
- формування психологічної готовності майбутніх випускників до фахової реалізації в межах воєнного стану, повоєнного відродження та долучення до відбудови України.

Проведено 21 семінар для студентів 1-х курсів (цільова аудиторія становила 751 студент).

Тема 2. Правова просвіта здобувачів освіти за умов війни

Цілі та завдання:

- поглиблення правової обізнаності студентів у векторі оновлення законодавства України за умов війни;
- зміцнення свідомості студентської молоді щодо необхідності дотримання вимог законів; посилення громадянської позиції, особистісної відповідальності майбутніх випускників як фахівців різних сфер суспільного життя;
- профілактика правопорушень у молодіжному середовищі та освітній громаді університету загалом.

Змістовий алгоритм:

- студент як військовозобов'язаний громадянин України: правові аспекти та нормативна база;
- права та обов'язки студента як здобувача освіти за умов воєнного стану;

- студент як пасажир, власник транспортного засобу та пішохід: права та обов'язки;

- студент як споживач продукції торгівельної мережі та закладів харчування: правовий моніторинг.

Проведено 12 семінарів для студентів 2-х курсів (цільова аудиторія становила 390 студентів).

Тема 3. Українська державність у протистоянні військовій агресії рф

Цілі та завдання:

- забезпечення системності національно-патріотичного виховання студентської молоді;

- патріотична консолідація освітянської громади університету за принципом єдності фронту і тилу;

- формування студента не тільки як носія професійних компетентностей, але й як громадянина-патріота;

- надання студентам можливості безпосередньої комунікації з військовими ветеранами для ознайомлення із бойовим досвідом, їхніми порадами, які варто врахувати у власному життєвому сценарії;

- профілактика шкідливого впливу ПІСО, пропагандистських фейків, кампаній дезінформації з боку рф на свідомість української молоді;

- надання працівниками лабораторії методичної допомоги наставникам молоді в оволодінні найбільш ефективними формами і методами національно-патріотичного виховання в умовах ЗВО (на рівнях навчального структурного підрозділу, кафедр, академгрупи, індивідуальної взаємодії).

Змістовий алгоритм:

- Особливості комунікації цивільних з військовослужбовцями;

- Викладачі та студенти факультету історії, політології та міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у боротьбі за незалежність та територіальну цілісність України;

- Відвертий діалог бійців зі студентською молоддю.

Проведено 15 семінарів для студентів 3-х курсів (цільова аудиторія становила 636 студентів).

Тема 4. Сучасні молодіжні субкультури, актуалізовані в українському суспільстві умовами війни

Цілі та завдання:

- профілактика негативних наслідків залучення студентів університету до молодіжних субкультур як їхніх прихильників;
- забезпечення студентської молоді, кураторів аргументованим інформаційним контентом щодо діяльності найбільш поширених та впливових молодіжних організацій та рухів;
- актуалізація громадянської позиції, зміцнення свідомості та особистісної зрілості студентів у ставленні до участі у молодіжних рухах та щодо доцільності обрання молоді людиною такого способу самовираження;
- профілактика правопорушень у молодіжному середовищі та попередження дестабілізації українського суспільства;
- удосконалення методичної підготовки заступників з виховної роботи, кураторів у питаннях системної профілактичної роботи в академгрупах факультетів та інститутів університету.

Змістовий алгоритм:

- Загальна характеристика функцій лабораторії щодо забезпечення запитів студентів університету;
- Роз'яснення цільового спрямування та завдань заходу;
- Призначення інформаційного контенту за темою заходу;
- Поняття "субкультура" та класифікація субкультур;
- Романтико-ескапістські субкультури;
- Гедоністично-розважальні субкультури;
- Кримінальні субкультури;
- Анархо-нігілістичні субкультури;
- Молодіжні комп'ютерні субкультури.

Проведено 15 семінарів для студентів 1-х курсів (цільова аудиторія становила 840 студентів).

Тема 5. Актуалізація адаптивного потенціалу першокурсників у векторі національнопатріотичного виховання студентів

Цілі та завдання:

- посилення мотиваційного фактора отримання здобувачами освіти фахової підготовки в умовах воєнного стану;
- забезпечення базової інформованості першокурсників про Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, обраний у його структурі інститут/факультет для здобуття омріяного фаху як стартова основа для формування почуття гордості через приналежність до громади університету, для актуалізації прагнення гідного продовження кращих традицій alma mater;
- актуалізація адаптивного потенціалу у векторі національно-патріотичного виховання студента в умовах ЗВО;
- формування психологічної готовності майбутніх випускників до фахової реалізації, ускладненої умовами воєнного стану, до повоєнного відродження та долучення до відбудови України;
- сприяння першокурсникам з числа ВПО у подоланні додаткових для їхнього соціального статусу перешкод у процесі адаптації до ЗВО.

Змістовий алгоритм:

1. Ознайомлення студентів першого курсу усіх структурних підрозділів університету з:

- поняттям корпоративної культури загалом та основними компонентами корпоративної культури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, зокрема;
- академічною символікою, традиціями та історією університету;
- з високими рейтинговими показниками Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;
- з управлінням університету;
- правилами внутрішнього розпорядку в університеті, правами й обов'язками студентів, а також вимогами до їхньої поведінки та зовнішнього вигляду (одяг, макіяж, зачіска, охайність тощо).

- функціями органів студентського самоврядування – студентського сенату та профкому студентів університету, підрозділу, де вони навчаються, з правами та обов'язками лідерів академгруп – старости й профорга, з діяльністю молодіжних центрів, волонтерськими ініціативами, роботою спортивних клубів;

- із правилами проживання у гуртожитку та відповідальністю за порушення цих правил;

- пояснення змісту провідних понять та термінів освітнього середовища ЗВО: університет, ректорат, деканат, доцент, професор, студент та ін.

2. Роз'яснення студентам основних правил академічної взаємодії та культури спілкування в університеті.

3. Знайомство студентів з керівництвом факультету (інституту), викладачами кафедр, що функціонують у підрозділі, де вони навчаються.

4. Інформування студентів із питань можливості та підстав для отримання державних та недержавних стипендій та грантів.

5. Ознайомлення студентів із програмами мобільності університету.

6. Огляд пропозицій щодо вибору варіантів для спектру студентського дозвілля в університеті.

7. Ознайомлення студентів з вимогами дотримання комендантського часу та інших норм законодавства уведених в Україні через запровадження воєнного стану;

8. Про допомогу, яку надає студентам упродовж їхнього навчання навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи, в тому числі тим, хто щойно вступив до університету.

Проведено 14 семінарів для студентів 1-х курсів (цільова аудиторія становила 704 студенти).

Тема 6. Законодавче регулювання та правова регламентація студентського життя в рамках ЗВО й за його межами за умов війни

Цілі та завдання:

- правова просвіта студентів у векторі оновленого законодавства України за умов війни;

- поглиблення правової обізнаності кураторів, заступників з виховної роботи, зміцнення свідомості студентської молоді щодо необхідності дотримання вимог

законів; посилення громадянської позиції, особистісної відповідальності майбутніх випускників як фахівців різних сфер суспільного життя;

- профілактика правопорушень у молодіжному середовищі та освітній громаді університету;

- удосконалення методичної підготовки кураторів, заступників з виховної роботи у питаннях правопрофілактичної роботи зі студентами.

Змістовий алгоритм:

- Права і обов'язки студента як здобувача освіти та особливості реалізації цих прав та обов'язків за умов війни.

- Студент як пасажир або власник транспортного засобу та пішохід: права та обов'язки.

- Студент як військовозобов'язаний громадянин України: правові аспекти, нормативна база та особливості дотримання відповідного законодавства за умов війни.

- Студент як споживач продукції торгівельної мережі та клієнт закладів харчування: правовий моніторинг.

Проведено 15 семінарів для студентів 2-х курсів (цільова аудиторія становила 337 студентів).

Навчально-методичні семінари з кураторами, магістрами, аспірантами

Тема 1. Взаємодія лабораторії з навчальними підрозділами: стартові позиції **2023-2024 навчального року**

Питання для обговорення

- Комплексний план виховної та психолого-педагогічної роботи на 2023/2024 навчальний рік як основа ефективної співпраці лабораторії та навчальних підрозділів за умов воєнного стану;
- Програма з організації запобігання і протидії насильству (в тому числі булінгу) в освітній громаді університету на 2023-2024 навчальний рік: мета, завдання;
- Викладачі та студенти факультету історії, політології та міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у боротьбі за незалежність та територіальну цілісність України;
- Презентація проєкту Комплексно-цільової програми національно-патріотичного виховання в освітній діяльності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на 2023-2024 навчальний рік (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.03.2023 р. №269-р «Про затвердження плану заходів з відзначення подвигів ветеранів війни, проявлених під час захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості України на період – 2023-2024 рр.»).

Тема 2. Національно-патріотичне виховання як провідний чинник формування громадянина України

Питання для обговорення

- Національно-патріотичне виховання як важливий чинник становлення та формування громадянина;
- Презентація науково-методичного збірника «*Національно-патріотичне виховання у закладі освіти*».

Тема 3. Модель національно-патріотичного виховання громадян у вітчизняному освітньому просторі

Питання для обговорення

- Модель національно-патріотичного виховання юних громадян: шляхи реалізації;
- Презентація науково-методичного збірника «Національно-патріотичне виховання у закладі освіти» та рубрики «Національно-патріотичне виховання в освітній діяльності університету» на сайті лабораторії.

Тема 4. Психологічне здоров'я: ризики та умови збереження в сучасних українських реаліях

Питання для обговорення

- Посттравматичний стресовий розлад: визначення, загрози та можливості профілактики;
- Презентація новоствореної рубрики «Національно-патріотичне виховання в освітній діяльності університету» на сайті лабораторії та ознайомлення з початковим наповненням її змісту.

Тема 5. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР): феноменологічна аналітика та медична практика

Питання для обговорення

- Комплексний ПТСР: поняття, ризики та профілактика;
- Презентація новоствореної рубрики «Національно-патріотичне виховання в освітній діяльності університету» на сайті лабораторії та ознайомлення з початковим наповненням її змісту.

Тема 6. Посттравматичні стресові розлади психіки, актуалізовані умовами війни

Питання для обговорення

- Феноменологія комплексного посттравматичного стресового розладу: умови його профілактики та ефективної медичної допомоги;
- Зміст нових поповнень рубрики «Національно-патріотичне виховання студентів».

Тема 7. Особливості дотримання здорового способу життя (ЗСЖ) за умов війни та можливості формування навичок ЗСЖ у студентській молоді

Питання для обговорення

- Здоровий спосіб життя (ЗСЖ) або що не треба робити, аби жити довго і щасливо;
- Презентація методичної розробки «Перелік матеріалів, рекомендованих МОН України для забезпечення заходів з національно-патріотичного виховання у закладах освіти (витяг з додатку до листа МОН України від 24.08.2023 р. № 1/12702-23 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/24 н.р.)»;
- Огляд нормативних документів та особливості щомісячної звітності лабораторії, навчальних підрозділів з питань національно-патріотичного виховання.

Тема 8. Переконання: визначальний стрижень поведінки та маркер моральності особистості

Питання для обговорення

- Вплив переконань на сценарій життя людини;
- Поради психолога «Як опанувати енергію руйнації від спалахів люті?»

Тема 9. Колабораціонізм: злочин і покарання

Питання для обговорення

- Юридичний вимір колабораціоністської діяльності відповідно норм діючого законодавства;
- Психологічна консультація «Як опанувати енергію руйнації від спалахів люті?»;
- Огляд нормативних документів та особливості щомісячної звітності лабораторії, навчальних підрозділів з питань національно-патріотичного виховання.

Тема 10. Особливості актуалізації протидії корупції за умов війни

Питання для обговорення

- Антикорупційна програма Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на 2024-2026 рр.;
- Пільги для учасників бойових дій: що гарантує держава.

Тема 11. Поводження з військовополоненими у векторі міжнародно-правового регулювання: реалії війни

Питання для обговорення

- Поводження з військовополоненими: міжнародно-правове регулювання та реалії в умовах агресії РФ;

- Правила спілкування цивільних (в тому числі родини) з військовими, які повернулися з фронту;
- Як упоратися з панікою під час війни.

Тема 12. Воєнна тематика в поезії та інших жанрах мистецтва

Питання для обговорення

- «Ми зустрінемося там, де не буде війни...» (доповідач: директорка навчально-наукового Інституту українознавства, кандидат філологічних наук, доцентка Ґрещук В.В.);
- На допомогу кураторам – добірка аудіо та відео контенту на тему: «Відлуння війни у мистецтві», розміщеного на сайтах.

Тема 13. Особливості та досвід психологічної реабілітації військовослужбовців та ветеранів ЗСУ

Питання для обговорення

- Особливості психологічної реабілітації воїнів;
- Я буду довіряти та не боятися...

Тема 14. Особливості психологічної реабілітації військових ветеранів: зарубіжний досвід та українські реалії

Питання для обговорення

- Психологічна реабілітація як умова повернення ветеранів російсько-української війни до повноцінного життя;
- Презентація звіту навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи про проведення інформаційно-просвітницьких акцій з проблеми актуалізації національно-патріотичного виховання студентської молоді за умов війни

Тема 15. Молодіжні субкультури: профілактична робота у ЗВО

Питання для обговорення

- Попередження негативних явищ в молодіжному середовищі;
- Презентація інформаційного контенту на допомогу навчальним структурним підрозділам університету «Молодіжні субкультури: ризики впливу».

Тема 16. Превентивна діяльність у ЗВО з проблеми негативних впливів неформальних молодіжних рухів

Питання для обговорення

- Молодіжні організації та рухи з негативною спрямованістю: види та запобігання їх діяльності.

**Тема 17. Регіональна практика та зарубіжний досвід реабілітації
військовослужбовців та ветеранів ЗСУ**

Питання для обговорення

- Реабілітація військовослужбовців та ветеранів ЗСУ: акценти регіональної практики та долучення зарубіжного досвіду;
- Консультація кризового психолога «Контузія як «автограф війни»: що варто знати»;
- Поради психолога «Як підтримати сім'ї військовослужбовців-фронтовиків».

Тема 18. Діяльність “Просвіти” за умов війни та у контексті взаємодії із ЗВО

Питання для обговорення

- Особливості та здобутки діяльності «Просвіти» за умов війни;
- Скарбниця світової мудрості: вічні цінності та життєві настанови.

Тема 19. Виховання студентів як патріотів з активною громадянською позицією

Питання для обговорення

- Комплексно-цільова програма національно-патріотичного виховання та загальноуніверситетський план виховної та психолого-педагогічної роботи як основа ефективної співпраці лабораторії та навчальних підрозділів за умов воєнного стану;
- Підсумки та програма діяльності навчально-методичного семінару кураторів, аспірантів, магістрантів на 2024/2025 н.р. у системі навчально-виховної роботи університету.

Тема 20. Панічні атаки: особливості етіології та опанування за умов війни

Питання для обговорення

- Панічні атаки в умовах війни: причини, симптоми та методи подолання;
- Огляд контенту тематичних презентацій у методичному доробку лабораторії для забезпечення проведення різних форм інформаційно-роз'яснювальної роботи для кураторів та науково-педагогічних працівників загалом.

Тема 21. Панічні атаки: актуалізація за умов війни

Питання для обговорення

- Панічні атаки в умовах війни: причини, симптоми та методи подолання;

- Огляд контенту тематичних презентацій у методичному доробку лабораторії для забезпечення проведення різних форм інформаційно-роз'яснювальної роботи для кураторів та науково-педагогічних працівників загалом.

Тема 22. Поетичний текст – фактор посилення національно-патріотичного

виховання за умов війни

Питання для обговорення

- Патріотичне виховання здобувачів загальної середньої та вищої освіти засобами поетичного тексту;

- Про стан виконання завдань циклу просвітницько-інформаційних семінарів, проведених для студентів 1-х курсів за темою «Актуалізація адаптаційного потенціалу першокурсників у векторі національно-патріотичного виховання студентів» у навчальних підрозділах університету.

Тема 23. Правова регламентація життєзабезпечення громадян України зі

статусом ВПО

Питання для обговорення

- Особливості реалізації прав ВПО на вищу освіту та соціальні гарантії у ЗВО;
- Соціально-правовий супровід ВПО (на прикладі Прикарпаття);
- Студенти зі статусом ВПО як цільова група у реалізації національно-патріотичного виховання.

Тема 24. Правові гарантії підтримки громадян (в т.ч. студентів) зі статусом ВПО

Питання для обговорення

- Соціально-правовий супровід ВПО (на прикладі Прикарпаття);
- Особливості реалізації прав ВПО на вищу освіту та соціальні гарантії у ЗВО;
- Студенти зі статусом ВПО як цільова група у реалізації національно-патріотичного виховання.

Методично-інформаційні розробки учасникам освітнього процесу

Підготовлено:

Нормативний контент

- добірку матеріалів, рекомендованих МОН України для забезпечення заходів з національно-патріотичного виховання у закладах освіти (витяг з додатку до листа МОН України від 24.08.23 р. № 1/12702-23 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 н.р.»);

- добірку матеріалів з організації та забезпечення національно-патріотичного виховання студентської молоді. <https://vvppr.pnu.edu.ua/2023/10/12/perelik-dzherel-z-orhanizatsii-ta-zabezpechennia-natsionalno-patriotychnoho-vykhovannia-studentskoi-molodi/>

Методично-консультативний контент

- Методична розробка «Імплементация вимог МОН України щодо оптимізації планування національно-патріотичного виховання студентів у виховній практиці підрозділів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»;

- Орієнтовна тематична програма занять навчально-методичного семінару кураторів 1-3 курсів, заступників з виховної роботи, аспірантів, магістрантів та акцій для студентів;

- Пам'ятка «Пільги для учасників бойових дій: що гарантує держава?»

- Пам'ятка «Правила спілкування та поведіння цивільних (в т.ч. родини) із військовими та ветеранами ЗСУ».

Психологічні консультації на допомогу куратору та студенту

- Складний період життя: як із ним впоратися та дати собі раду;

- Психологічні стани під час війни: типологія, ризики та потенціал для опанування»;

- Як упоратися з панікою під час війни;

- Як підтримувати віру в краще майбутнє;

- Як опанувати енергію руйнації через спалахи люті?

- Я буду довіряти й не боятися...

Аудіо- та відеопрезентації

- Відлуння війни у поезії та інших жанрах сучасного українського мистецтва (автор: Валентина Грещук, кандидатка філологічних наук, директорка навчально-наукового Інституту українознавства) <https://vvppr.pnu.edu.ua/vidlunnia-vijny-u-poezii-ta-inshykh-zhanrakh-suchasnoho-ukrainskoho-mystetstva/>;

- Віртуальний часопис пам'яті й честі: «Випускники, студенти, працівники університету та їхні родини на захисті Вітчизни: 2014 – 2024 рр.»(розробник: Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи) <https://vvppr.pnu.edu.ua/audio-ta-videoprezentatsii/zvit-vchena-rada-2024/>.